

Kanavuoren kätköissä paukkuu

Ampumakeskus toimii Suojeluvarikon entisessä luolastossa

Tukiammuntaa istualtaan. Aseina .22LR kaliiperin pistooleita ja revolvereita. Tavoitteena saada hyvä tähtäyskuva, kohdistaa aseet ja opetella puristava liipaisu.

Puolustusvoimien entisen Suojeluvarikon Kanavuoren luolaston vanha patruunatehdas on nykyisin "Elämysvarikko", jossa toimii myös Suomen modernein pistoolirata ja monipuolinen ampumakoulutuskeskus Armoria Training Centre, ATC.

Keskuksesta käytetään termiä ase- ja turvallisuusalan koulutuskeskus, kertoo ATC:n koulutuspäällikkö **Jarmo Hokkanen**.

Jyväskylän Vaajakoskella sijaitseva varikko poistui puolustusvoimien käytöstä vuonna 2005. Kun Jyväskylässä oli pula hyväntasoisesta sisäampumaradasta, päättivät aseliikkeistään tunnetun Armoria-yhtiöiden osakkaat tarttua härkää sarvista ja rakentaa mieleisensä ratakokonaisuuden oheistiloineen.

– Asetimme tavoitteeksi laadukkaan ja turvallisen toimintaympäristön luomisen ympärivuotiselle ammunnan harrastukselle, Hokkanen kertoo.

Kun ammattilaiset olivat asialla, oli toimilupa saatu jo huhtikuussa 2007. Suunnitelmat vakuuttivat päättäjät. Rahoituksen järjestyi.

– Saimme lainaa TE-keskuksen kautta, minkä lisäksi käytimme omaa rahoitusta. Rahaa kului paljon, kun piti rakentaa ratajärjestelmä, kulunvalvonta, luotiloukut, ilmastointi, toimistot, sosiaalitulat, aseiden säilytysluone ja kameravalvonta.

– Esimerkiksi luotiloukkujen metalli on kallista, joten tälle kokonaisuudelle tuli hintaa paljon. Asehuoneen rakentamisesta oli sisäministeriön tarkat ohjeet, joiden oikeasta soveltamisesta poliisi kertoi meille paikan päällä käyden. He kertoivat kädestä pitäen, mitä minnekin tulee. Kokonaisuudesta tulikin varsin toimiva ja turvallinen, Hokkanen kertoo.

– Aikaisemmin puolustusvoimien käytössä olleet tilat soveltuvat erittäin hyvin urheiluammuntalajien harrastamiseen. Keskus palvelee hyvin myös metsästäjiä ja kivääriampujia. Tosin kivääriampumaraataa ei enää ole, mutta aseiden testaukset ja kohdistukset onnistuvat myös pitkäpiippuisilla aseilla.

Rata tarpeeseen

Kanavuoren ampumakeskushankkeen aloituslaukaukset oli ammuttu jo 2000-luvun alussa.

– Huomasimme että kaupallisten kurssien, asiakastilaisuuksien sekä ampumatilaisuuksien järjestäminen seurojen hallinnoimilla radoilla oli todella vaikeaa. Osa radoista oli niin huonokuntoisia, etteivät ne edes soveltuneet koulutukseen tai muihinkaan tarkoituksiin, Hokkanen sanoo.

– Meillä oli siis selkeä konsepti, kun lähdimme liikkeelle.

Tulevaisuus osoitti konseptin oikeaksi. Ainoastaan pitkän ampumaradan käytön vähäisyys oli pieni pettymys.

– Rata oli toimiva kokonaisuus, mutta vuokrataso radan käyttöön nähden oli liian korkea, siksi siitä luovuttiin, Hokkanen perustelee.

Nyt kokonaisuus koostuu 25 metrin pistooliampumaradasta, joka taipuu varsin moneen, vaikkapa practical-pistooliampumantaan tai pitkien aseiden testaukseen.

– Pääosin keskitymme käsiaseilla harjoitteluun ja koulutukseen. Edellä mainittu practical on suosittua. Siinähan ammutaan tyypillisesti 5–30 metrin matkoilta, ja ampumasektori saattaa olla jopa 90 astetta. Practicalissa käytetään väliseiniä ja ampumasuuntaan pitää usein muuttaa. Voidaan vaikkapa edetä 10 metriä, kääntyä oikealle, ampua ja sitten taas edetä. Practicalissa käytetään yleensä itselataavia 9 mm:n tai isompia .45 kaliiperin pistooleja, Hokkanen selvittää

Vaakapalkkitauluharjoitus. Tavoitteena on saada hyvä pystysuuntainen pitoalue.

– Luonnollisesti meillä voi harjoitella kaikkia peruspistoolilajeja kuten vakio-, olympia-, pienois-, ja isopistooliampumuntaa. Peruspistooliampumunta muodostaa kuitenkin valtaosan käytöajalla mitaten. Kokonaiskäyttöaste on tyydyttävä plus. Kävijämäärät ovat nousemaan päin.

– Pieni positiivinen yllätys meille oli, miten kaukaa meille tulee ammunnan ystäviä. Harrastajia tulee luonnollisesti paljon Jyväskylän ympäristöstä, mutta vaikutuspiirimme ulottuu Kuopioon ja Tampereelle asti, sillä molemmista kaupungeista meille tulee asiakkaita. Yritysten ja ryhmien kautta meillä on ollut ampujia Brasiliasta USA:han ja Japanista Australiaan, Hokkanen kertoo.

Asiakkaat ovat koostuvat monenlaisista ryhmistä: on yrityksiä, kaveriporukoita, urheiluseuroja ja kurssiporukoita.

– Saamme paljon uusia asiakkaita ryhmien kautta. Monesta ryhmästä useampikin saattaa innostua pistooliampunnasta sitä ryhmän kanssa kokeiltuaan. Nekin jotka eivät jatka, ovat tyytyväisiä palveluihin. Oikeastaan

Vastapainotuella harjoittelu. Ase on .22 S&W kaliiperin revolveri.

Jarmo Hokkanen esittelemässä aselaukussa näkyvä järeiden kaliiperien, .500 S&W, .44 S&W ja .50AE Desert Eagle, pistooleita sekä muutamia 9-millisiä.

Pistoolivalmentaja Hokkanen

Jarmo Hokkanen on yksi ATC:n 11:stä osakkaasta. Hän vastaa ennen kaikkea koulutuksesta. Hokkanen on yliluutnantti evp ja ammattivalmentaja.

Hän on ollut ampujana ja valmentajana pääesikunnan alaisessa edustusvalmennusryhmässä vuosina 1992–2006. Koko puolustusvoimien edustusvalmennuksen pistoolilajien valmennusvastuu oli vuosina 2000–2006.

SAL:n maajoukkuevalmentaja Hokkanen toimi vuosina 1998–2006 ja kaikkien pistoolilajien lajipäällikkönä 2004–2006. Sotilas-SM-kisoista hänellä on seitsemän mestaruutta. Vapaa-pistoolin Suomen mestaruus on vuodelta 1994.

Ilmapistoolin pohjoismaiden maaottelumestaruus Hokkasella on vuodelta 1994. Sotilas-MM-kisoista hän si joukkuepronssia vuonna 1994.

Vaatimuksia hyvälle pistooliampujalle

- keskittymiskyky
- esiintymistaito
- painesietokyky
- silmä-käsi-koordinaatio
- pitkäjänteisyys
- kunnianhimo
- voittamisen tahto
- monipuolinen lihaskunto
- hyvää tasapaino
- nöyryys
- rehellisyys

meiltä puuttuu vain negatiivinen palaute, Hokkanen naurahtaa.

Toimivat tilat

Ensikertalaisten merkitys on ATC:lle tärkeä.

– ATC järjestää mahdollisuuden tutustua ammunnan eri lajeihin ohjatusti. Toimivien tilojen ja hyvän ohjauksen ansiosta kynnys

aloittaa ampumaharrastus madaltuu, Hokkanen uskoo.

– Tiloihin olemmekin erittäin tyytyväisiä. Pääsimme alusta lähtien itse suunnittelemaan tiloja.

Yksi etu on ratojen muunneltavuus. Ratarakenteet ja nykyaikainen tekniikka mahdollistavat perinteisen pistooliampunnan mutta myös toiminnallisten lajien harrastamisen.

Toiminta-ammunta käynnissä. Vasemmalla tarkkuustaulu, oikealla IDPA-taulu.

Varikosta elämyskeskukseksi

1930-luvun loppupuolella puolustusministeriö suositteli ampu-matarviketuotantotilojen rakentamista osumavarmoihin kallio-tunneleihin. Lapuan tehtaiden hajasijoittaminen tuli ajankoh-taiseksi vuonna 1938, jolloin alettiin kartoittaa Keski-Suomes-ta löytyviä vaihtoehtoja laitoksen sijoituspaikaksi.

Sotien aikana valmistui patruunatehdas. Kanavuorta käytet-tiin myös huolto- ja testitilana, varmuusvarastona ja suojeluvä-rikkona. 2000-luvun alussa Kanavuoren varikko yhdistettiin Lievestuoreen varikkoon ja puolustusvoimat ei tarvinnut enää tilaa.

Nykyään Kanavuorta rakennuksineen hallinnoi yksityinen KOY Vuoriluolat, joka vuokraa tiloja käyttäjille. Armoria Train-ing Centerin lisäksi tiloissa on Megazone toimintatodellisuus, uusi Megazone-peliluola.

Keskuksessa on myös Gamex sisäpaintedball-halli. Luolaston lisäksi kokonaisuuteen kuuluu maanpäällisiä kiinteistöjä, mut-ta ne eivät liity luolaston aktiviteetteihin.

Noin 200 metriä korkea Kanavuori sijaitsee Jyväskylän Vaa-jakoskella noin 12 kilometriä kaupungin keskusta itään. Kana-vuoren uumeniin on louhittu useaan kerrokseen noin 13 000 neliometriä varasto- ja työskentelytilaa.

– Uutena toiminnallisen am-munnan harrastusmuotona ATC:llä voi harjoitella myös ID-PA eli International Defensive Pistol Association -ammuntaa.

– Oheistilojen merkitystään ei pidä väheksyä. Meillä on viihtyisä lounge-tila, hyvät sosiaalililat naisille ja miehille erikseen sekä neu-vottelutila, jota voi käyttää koulu-tuksiin tai neuvotteluihin.

Myös aseiden varastointi ja säilytys onnistuvat tiloissamme, meillä on Armoria asevarikko-palvelu.

Metsästäjät ja elämysampujat

Jarmo Hokkanen huomauttaa, että rata palvelee myös metsästä-jiä ja muita kivääriampujia.

– Vaikka varsinaista ammuttaa ei voi tehdä, onnistuu aseiden koh-distus meillä. Meillä on taulukot, joiden avulla kohdistus onnistuu, kun kohdistus on ensin tehty.

Luodikolla tai haulikolla voi tehdä myös koeammuntaa. Luo-

tiluukkomme kestävät ammuttaa 25 metrin matkaltakin.

Myös ”elämysampuminen” on mahdollista:

– Jos joku haluaa vuokrata meiltä vaikkapa Suomi-konepisto-toolin ja ampua sillä, se kyllä onnistuu.

ATC myös vuokraa aseita, mutta niitä voi käyttää vain am-pumaradan tiloissa. Valikoimis-sa on muun muassa puoliauto-maattipistooleita, kaliipereissa .22:sta Glockin, CZ:n ja Tauruk-sen ysimillisiin sekä STI Troja-niin ja Desert Eaglen .44 Rem-ingtoniin.

– Esimerkiksi Glock 17 on yleisimpiä viranomais- ja sotilaskäy-tössä olevia palvelupistooleita.

Onpa valikoimissa Smith & Wesson 500, joka on maailman tehokkain sarjavalmisteen revolveri.

– Aseen rekyyli on erittäin voi-makas, se ei sovi aloittelijoille. Jos kuitenkin haluat tuntea Mons-terin Potkun, neuvottele asiasta ratahenkilökunnan kanssa.

– Useat naisetkin ovat viisais-

Harjoittelu parilla patruunalla – ja tyhjillä

Yksi hyvä lajikestävyyttä ja keskittymiskykyä kehittävä harjoitus on ampua tulos revolverilla perinteistä tarkkuusam-muntaa 25 matkalta siten, että rummussa on 1–2 kovaa patruu-naa ja loput hylsyjä.

Rumpua pyöräytetään ennen jokaista suoritusta. Sitten am-mutaan yksi hyvä laukaus. Ase joko pamahtaa kai kuuluu vain klik.

Tyhjistä välittämättä ammutaan kunnes taulussa on kymme-nen laukauksen tulos. Tuloksen saamiseen saattaa kulua aikaa tunteja, mutta jokainen suoritus on tehtävä hyvin. Silloin kun asestä rekyyli ei peitä taitoa ampuja näkee hyvän suorituksen ja puutteellisen tekniikan eron välittömästi.

Toisaalta taas ampuja ei tiedä milloin ase laukeaa, joten jo-kainen laukaus on tehtävä todella hyvin.

Liiallinen panosharjoittelu syö taitoa, ja ampuja saattaa har-joitella tietämättään virheellistä suoritustekniikkaa.

käsittelyllä ja lisäksi perehdytään erilaisiin harjoittelutapoihin sekä lajinomaiseen kalustoon.

Ammuntakurssien lisäksi vali-koimissa on muun muassa järjes-tysmieskoulutusta ja opastusta kaasusumutinten käyttöön.

Vakioasiakkaat

Rekisteröityneitä vakioasiakkaita ATC:llä on muutama sata.

– Lisäksi meillä on ATC Shoo-ters ry (ATCS ry), joka on Suo-men ampujaurheiluliiton alainen ampumaurheiluseura. ATCS kes-kittyy etupäässä toiminnalliseen kilpa-ammuntaan. Useimmat sen jäsenistä osallistuvat kilpailuihin ja valmentautuvat tosissaan, Hokkanen kertoo.

– Itse olen henkilökohtainen valmentaja noin 20:lle ampujalle. Minun kontollani on myös ope-tuksen koordinaatio ja koulutuk-sen suunnittelu. Apuna on muuta-ma hyvä ampuma-asekouluttaja.

Teksti: Klaus Susiluoto

Kuvat: ATC